

Дело C-391/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

14 юни 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Pécsi Törvényszék (Унгария)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 юни 2022 г.

Жалбоподател:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Ответник:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék (Областен съд Печ, Унгария)

Определение

[...]

Жалбоподател: Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt. ([...], Печ [Унгария])

[...]

Ответник: NAV Fellebbviteli Igazgatósága (Дирекция „Жалби“ на Националната данъчна и митническа администрация, Унгария) ([...], Будапеща [Унгария])

[...]

Предмет на главно производство: на Съдебно обжалване на административен акт в областта на данъчното облагане

[...] [национални процесуалноправни съображения]

Диспозитив

Pécsi Törvényszék (Областен съд Печ, Унгария) [...], на основание член 267 от Договор за функционирането на Европейския съюз, отправя до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване със следния преюдициален въпрос:

В съответствие ли са с разпоредбите на Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията решението по настоящото дело и практиката на Nemzeti Adó- és Vámhivatal (Националната данъчна и митническа администрация, Унгария), съгласно които „в обхвата на редовния превоз на пътници не се включва пробегът, необходим за поддръжка на превозните средства за редовен превоз на пътници и за зареждане с гориво“?

[...] [национални процесуалноправни съображения]

Мотиви

I. Кратко изложение на фактите

В разглеждания период (финансовата 2017 г.) жалбоподателят извършва дейност по пътнически превоз съгласно обществена поръчка за услуги. В рамките на тази дейност той е поискал възстановяване на акциза върху търговския газбол. Данъчният орган установява, че жалбоподателят е упражнил правото си на възстановяване на акциза не само по отношение на газбола, използван за дейността му по пътнически превоз, но и във връзка с използвания за дейността му, предназначена за гарантирането на функционирането на превозните средства (ремонт, поддръжка и зареждане с гориво). Поради това данъчната администрация увеличава размера на акциза върху енергийните продукти за периода от януари до декември 2017 г. със сумата на възстановения акциз за горивото, посочено в пътните листове, отнасящи се за периодите на ремонт и поддръжка.

Ответникът се позовава в случая на предходни съдебни решения, както е посочено по-нататък.

В рамките на транспортната дейност жалбоподателят има качеството на доставчик на услуги, а получатели на услугата са пътниците.

Понятието „предоставяне на услуги“ е определено в гражданското право като дейност, която получателят може да изиска от доставчика или която доставчикът е длъжен да извърши съгласно договор.

Предоставянето на услуги е правоотношение между доставчика и получателя. Доставчикът извършва дейност в полза на получателя срещу възнаграждение, което е свързано с изпълнението на дейността. Жалбоподателят е длъжен да предоставя услугата за пътнически превоз, а получатели са пътниците, използващи услугата, така че предоставянето на услугата и свързаните с нея допълнителни услуги могат да се тълкуват само по отношение на тези лица. Като допълнителни услуги могат да се считат единствено дейностите, попадащи в главното задължение, като климатизация или отопление. Те включват например и превоза на багаж, кучета и велосипеди. Общото между всички тях е, че източникът е доставчикът на услугата, т.е. жалбоподателят, лицето, за което са предназначени, е получателят, т.е. пътниците, и допълнителната услуга може да се извърши срещу възнаграждение (например превозът на кучета, велосипеди и багаж се заплаща отделно).

Ремонтът и поддръжката на автобусите обаче не могат да се включват в този обхват. Пътникът, получател на услугата, не е субект на последното правоотношение, тъй като посочената дейност не се извършва между него и доставчика, а именно жалбоподателя. Чрез тази дейност (ремонт и поддръжка) жалбоподателят гарантира едно от съществените условия за оперативната му дейност и не е доставчик, а получател на тази услуга. Пътниците изобщо не са част от това задължение, а още по-малко може да се твърди, че е налице възнаграждение, т.е., че пътниците трябва да заплащат разходите на жалбоподателя за ремонт и поддръжка в смисъл, че като доставчик на услугата той може, от своя страна, да фактурира изрично тези разходи на пътниците.

Поради това практиката на данъчния орган е, че доставчикът на услугата има право на приспадане на акциза във връзка с определен превоз, но не и по отношение на пътуванията, които извършва с цел поддръжка на автобусите, отстраняване на техническите им проблеми или зареждането им с гориво.

По изложените причини ответникът приема в решението си, че искането за възстановяване на акциза, подадено от жалбоподателя по отношение на пътуванията, извършени за ремонт и поддръжка, е неправомерно.

II. Релевантна национална правна уредба

Член 7 от a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Закон № CXXVII от 2003 г. за акцизите и специалните правила за търговия с акцизни стоки), наричан по-нататък „предходен Закон за акцизите“) предвижда, че за целите на този закон:

51. „търговски газьол“ означава газьол, попадащ в обхвата на член [52], параграф 1, буква d), използван за следните цели:

- a) превозването на стоки за чужда или за собствена сметка, чрез моторни превозни средства или състав от пътни превозни средства (влекач), чието изключително предназначение е пренасянето на стоки по сухоземен път с максимално допустимо тегло в натоварено състояние най-малко 7,5 тона, или
- b) превозването на пътници, чрез редовен или случаен превоз, чрез моторно превозно средство категория М2 или категория М3, както е посочено в министерската наредба за прегледите за проверка на техническата исправност на пътните превозни средства.

Член 3, параграф 2 от a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Закон LXVIII от 2016 г. за акцизите, наричан по-нататък „нов Закон за акцизите“) предвижда, че за целите на този закон във връзка с данъчното облагане на енергийните продукти:

21. „търговски газьол“ означава газьол, използван за следните цели:

- a) превозването на стоки за чужда или за собствена сметка, чрез моторни превозни средства или състав от пътни превозни средства (влекач), чието изключително предназначение е пренасянето на стоки по сухоземен път с максимално допустимо тегло в натоварено състояние най-малко 7,5 тона, или
- b) превозването на пътници, чрез редовен или случаен превоз, чрез моторно превозно средство категория М2 или категория М3, както е посочено в министерската наредба за прегледите за проверка на техническата исправност на пътните превозни средства.

Съгласно член 113, параграф 3 от новия Закон за акцизите лицата, които за градския и междуградския транспорт използват автобуси категория М2 и категория М3, както е посочено в министерската наредба за прегледите за проверка на техническата исправност на пътните превозни средства, имат право на възстановяване на данъка върху природния газ, използван за тази дейност.

Съгласно член 2, точка 29 от a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (Закон XLI от 2012 г. за услугите за пътнически превози, наричан по-нататък „Закон за услугите за пътнически превози“) обществената услуга за пътнически превоз е определена като услуга за превоз на пътници, предоставяна съгласно обществена поръчка за услуги, по смисъла на член 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1370/2007.

Съгласно член 2, точка 30 от Закона за услугите за пътнически превози „услуга за пътнически превоз“ означава пътнически превоз, предоставян с

превозно средство от посочените в този закон съгласно договор и срещу възнаграждение, както и съответните допълнителни услуги.

Съгласно член 152, буква h) от новия Закон за акцизите този закон има за цел да се транспонира следният акт на Съюза: Решение за изпълнение 2012/209/ЕС на Комисията от 20 април 2012 година относно прилагането на разпоредбите за контрол и движение на Директива 2008/118/ЕО на Съвета към някои добавки в съответствие с член 20, параграф 2 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета.

III. Релевантна правна уредба на Съюза

Член 2, букви а) и д) от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета [в редакцията му, изменена с Регламент (ЕС) 2016/2338 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година]:

„За целите на настоящия регламент:

- а) „обществен пътнически превоз“ означава услуги за превоз на пътници от общ икономически интерес, предоставяни на обществеността регулярно и на недискриминационна основа;
- д) „задължение за извършване на обществена услуга“ означава изискване, дефинирано или определено от компетентен орган, за да осигури обществени услуги за пътнически превоз от общ интерес, които даден оператор, ако отчиташе само собствените си търговски интереси, не би поел или не би поел до същата степен или при същите условия без възнаграждение“.

Съгласно член 4, параграф 1, буква а) от същия регламент в обществените поръчки за услуги и общите правила се установяват ясно задълженията за извършване на обществени услуги, определени в настоящия регламент и уточнени в съответствие с член 2а от него, които операторът на обществени услуги трябва да изпълнява, и съответните географски райони.

Член 7 от Директива 2003/96 съдържа определение на понятието „търговски газьол“:

„3. „Търговски газьол, използван като гориво“ означава газьол, използван като гориво за следните цели:

[...]

- б) превозването на пътници, чрез редовен или случаен превоз, чрез моторно превозно средство категория М2 или категория М3, както е посочено в Директива 70/156/ЕИО на Съвета от 6 февруари 1970 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки по отношение на типовото одобрение на моторни превозни средства и техните ремаркета“.

IV. Обстоятелства и мотиви за отправянето на преюдициалното запитване

Жалбоподателят е поискал да се отправи преюдициално запитване, посочвайки, че не е успял да намери решение на Съда на Европейския съюз, предоставящо тълкуване на правото. Поради това е предложил на запитващата юрисдикция да отправи такова запитване, за да се прекрати правната несигурност относно тълкуването на текста на правната норма. Според него друга причина за отправянето на посоченото запитване е обстоятелството, че доколкото му е известно, всички унгарски предприятия за пътнически превоз с автомобилен транспорт (включително държавните предприятия) без изключение действат по същия начин като него при изпълнението на данъчните си задължения, което поставя целия сектор в положение на несигурност в това отношение. Като се позовава на член 113, параграф 3 от новия Закон за акцизите, той твърди, че тази разпоредба позволява възстановяването на акциза по отношение на газа, използван от автобусите на природен газ при осъществяване на дейността му (т.е. не само при пътуванията, свързани с пътническият превоз), и следователно не е основателно да се въвежда различно правило за възстановяването на акциза върху газьола.

[...] [национални процесуалноправни въпроси]

Печ, 7 юни 2022 г.

[...]

[подпис]